

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням вченої ради ДДПУ
(протокол № 1 від «30» вересня 2017р.)

Оновлено за результатами перегляду
протокол вченої ради № 1 від 29.08. 2019 р.)

Голова вченої ради С. О. Омельченко

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
(освітньо-професійна програма)

«ПОЧАТКОВА ОСВІТА»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою спеціальності 013 Початкова освіта у складі:

Хижняк Інна Анатоліївна (керівник ГЗ, гарант ОП ПО маг.), диплом в/о за спец.: Педагогіка і методика початкового навчання та українська мова і література; кандидат педагогічних наук зі спеціальності 13.00.02 – теорія і методика навчання (української мови) (014 Середня освіта (Українська мова і література), доктор педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти (011 Освітні, педагогічні науки), доцент кафедри української мови і літератури – декан факультету початкової, технологічної та професійної освіти, доцент кафедри теорії і практики початкової освіти;

Гаврілова Людмила Гаврилівна (гарант ОП З ОНР), диплом в/о за спец.: Початкова освіта, Освітні вимірювання, Музикознавство; доктор педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти (011 Освітні, педагогічні науки), професор кафедри теорії і практики початкової освіти;

Цибулько Людмила Григорівна, диплом в/о за спец.: Початкове навчання, українська мова і література; кандидат педагогічних наук зі спеціальності 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки (011 Освітні, педагогічні науки), доктор педагогічних наук зі спеціальності 13.00.05 – соціальна педагогіка (231 Соціальна робота), професор кафедри педагогіки;

Сипченко Валерій Іванович, диплом в/о за спец.: Педагогіка та методика початкового навчання; кандидат педагогічних наук спеціальність 13.00.01 – теорія та історія педагогіки (011 Освітні, педагогічні науки), професор кафедри педагогіки – професор кафедри педагогіки вищої школи;

Вікторенко Ірина Леонідівна (гарант ОП бак), диплом в/о за спец.: Педагогіка та методика початкового навчання; кандидат педагогічних наук зі спеціальності 13.00.09 – теорія навчання / (011 Освітні, педагогічні науки), доцент кафедри педагогіки і методики початкового навчання – доцент кафедри теорії і практики початкової освіти;

Ябурова Олена Володимирівна, диплом в/о за спец.: Романо-германська філологія; кандидат педагогічних наук зі спеціальності 13.00.05 – соціальна педагогіка (231 Соціальна робота); доцент – доцент кафедри теорії і практики початкової освіти;

Ляшова Надія Миколаївна (керівник ГЗ, гарант ОП ПО маг. неспорід), диплом в/о за спец.: Педагогіка та методика початкового навчання; кандидат педагогічних наук зі спеціальності 13.00.01 – теорія та історія педагогіки (011 Освітні, педагогічні науки), доцент кафедри педагогіки та методики початкового навчання - доцент кафедри теорії і практики початкової освіти;

Помирча Світлана Вікторівна, диплом в/о за спец.: Педагогіка і методика початкового навчання та українська мова і література; кандидат філологічних наук зі спеціальності 10.02.01 – українська мова (035 Філологія); доцент - доцент кафедри теорії і практики початкової освіти;

Гринько Вікторія Олександрівна, диплом в/о за спец.: Початкове навчання; Практична психологія; Соціальна педагогіка, кандидат психологічних наук зі спеціальності 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія (053 Психологія); доцент кафедри природничо-математичних дисциплін - доцент кафедри природничо-математичних дисциплін та інформатики в початковій освіті;

Зубарева Олена Геннадіївна, диплом в/о за спец.: Педагогіка та методика початкового навчання; кандидат філософських наук, спеціальність 09.00.03. – соціальна філософія та філософія історії (033 Філософія), доцент кафедри музики і хореографії (за посадою);

Євтухова Тетяна Анатоліївна, диплом в/о за спец.: Початкова освіта; Педагогіка і методика середньої освіти. Фізична культура; Олігофренопедагогіка і логопедія; кандидат педагогічних наук зі спеціальності 13.00.03 – спеціальна педагогіка (016 Спеціальна освіта); доцент кафедри педагогіки – завідувач кафедри природничо-математичних дисциплін та інформатики в початковій освіті;

Котов Володимир Григорович, диплом в/о за спец.: Педагогіка та методика початкового навчання; Початкова освіта (хореографія); старший викладач кафедри музики і хореографії;

Карпенко Олена Олексіївна, диплом в/о за спец.: Педагогіка та методика початкового навчання (музика); кандидат філософських наук зі спеціальності 09.00.05 – історія філософії (033 Філософія); старший викладач кафедри музики і хореографії.

**Документи, на підставі яких розроблено освітню програму «Початкова освіта»
за ступенем бакалавр, галузі знань 01 Освіта, спец-ті 013 Початкова освіта:**

1. Закон «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система. Довідник користувача / пер. з англ., за ред. Ю. М. Рашкевича та Ж. В. Таланової. – 2-ге вид. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 106 с.
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>
5. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій ДК 003:2010» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kodeksy.com.ua/buh/kp.htm>
6. «Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації» / Авт.: В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. – К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «ПОЧАТКОВА ОСВІТА» першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 013 Початкова освіта

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний вищий навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний університет»; факультет початкової, технологічної та професійної освіти; ВИПУСКОВА КАФЕДРА – теорії і практики початкової освіти.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу (<i>кваліфікація - згідно з планом та дипломом</i>):	БАКАЛАВР. КВАЛІФІКАЦІЯ Учитель початкової школи. <i>Додатково:</i> Учитель музики в початковій школі /або Учитель інформатики в початковій школі /або Учитель англійської мови в початковій школі /або Керівник дитячого хореографічного колективу
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня спеціальності 013 Початкова освіта
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний обсяг ОП: на базі повної загальної середньої освіти: 240 кредитів ЄКТС, нормативний термін навчання 3 роки 10 місяців; на базі ОКР молодшого бакалавра (мол. спеціаліста): 120 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 10 місяців.
Наявність акредитації	спеціальність 013 Початкова освіта ОР бакалавр АКРЕДИТОВАНА АК України, прот. № 130 від 12.06.2018 р. Сертифікат: серія УД №05006287 Період акредитації: до 01.07. 2028 р. Наказ МОН України №662 від 20.06.2018 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень , FQ-ЕНЕА – перший цикл , QF-LLL – 7 рівень.
Передумови	Прийом (зарахування) осіб здійснюється - на базі повної загальної середньої освіти - на конкурсній основі за результатами сертифікатів ЗНО із переліку конкурсних предметів, визначених Умовами вступу до ЗВО України та Правилами прийому до ДДПУ (в рік вступу)/ або за результатами екзаменів з конкурсних предметів (для категорії осіб, яким надано таке право Умовами вступу до ЗВО України); - на базі ОКР молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) - за результатами вступних випробувань із конкурсних предметів згідно з Умовами вступу до ЗВО України та Правилами прийому до ДДПУ (в рік вступу).
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	На період акредитації до 1.07.2028 р. <i>З можливістю внесення змін або перегляду упродовж даного періоду</i>
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.ddpu.edu.ua

2 — Мета освітньої програми

- Підготовка професійно компетентного вчителя початкової школи. Відповідно до сучасних вимог суспільства фахівець рівня вищої освіти «бакалавр» спеціальності 013 – Початкова освіта повинен мати високий рівень професійної компетентності, володіти глибокими знаннями основ наукового філософського світогляду, широкою ерудицією та культурою, бути взірцем для підростаючого покоління, активно проводити в життя політику національного відродження, досконало виконувати професійну діяльність, систематично поповнювати свої знання і застосовувати їх на практиці.

3 — Характеристика освітньої програми

<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</p>	<p>- Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка; - спеціальність 013 «Початкова освіта»; (вибіркові блоки «Інформатика», «Англійська мова», «Музика», «Хореографія»).</p> <p>Об'єктами вивчення та діяльності є цілісний педагогічний процес, зокрема, методичні системи навчання учнів початкової школи освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти, а також психолого-педагогічні закономірності навчання, розвитку й виховання молодших школярів.</p> <p>Цілі навчання полягають у набутті студентами професійної компетентності щодо навчання учнів початкової школи освітніх галузей, визначених Держстандартом, на рівні, що відповідає академічній та професійній кваліфікації.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: теоретичні засади процесу навчання учнів початкової школи освітніх галузей, визначених Держстандартом, в тому числі й теоретичні основи наукових галузей, що їм відповідають, а також психолого-педагогічні основи розвитку й виховання молодших школярів.</p> <p>Методи, методика й технології. Здобувач вищої освіти має оволодіти системою методів навчання, розвитку й виховання молодших школярів, комплексом методик навчання учнів початкової школи освітніх галузей, визначених Держстандартом, та набутти мінімальний досвід застосування їх на практиці.</p> <p>Інструменти й обладнання. Здобувач вищої освіти має оволодіти психолого-педагогічним інструментарієм, навчитися застосовувати матеріальні й ідеальні засоби навчання, в тому числі й ІТ</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма, спрямована на загальну та професійну підготовку конкурентоздатного фахівця, який володіє сучасними педагогічними та інформаційними технологіями в галузі початкової освіти, здатний до творчої навчально-методичної діяльності в межах обраної спеціалізації, безперервної самоосвіти та професійного самовдосконалення.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>ОП спрямована на здобуття вищої освіти першого (бакалаврського) рівня в галузі Освіти/Педагогіки за спеціальністю 013 Початкова освіта. з варіативним компонентом, представленим вибірковими блоками дисциплін (за вибором студента): 1) «Інформатика»; 2) «Англійська мова»; 3) «Музика»; 4) «Хореографія». Передбачає загальну та фахову (професійно-практичну) підготовку.</p>

	Ключові слова: бакалавр початкової освіти, учитель початкової школи, учитель інформатики початкової школи, учитель англійської мови початкової школи, учитель художньої праці початкової школи, учитель музики початкової школи, керівник дитячих хореографічних колективів, вихователь інтернатних закладів, працівник позашкільної освіти, професійна підготовка, професійна компетентність
Особливості програми	<ul style="list-style-type: none"> - <u>стандартизована</u> відповідно до Стандарту спеціальності 013 Початкова освіта, (проект 2017р.), який визначає підготовку випускників до впровадження новітніх педагогічних та інформаційних технологій в професійній діяльності - <u>містить вибіркові блоки (за вибором студентів)</u> «Інформатика», «Англійська мова», «Музика», «Хореографія», опанування якими створюють умови для розширення кваліфікаційних можливостей здобувача. - передбачає <u>обов'язкове проходження практичної підготовки (виробничої практики) у закладах загальної середньої освіти.</u> - можливим є скорочений термін навчання у разі вступу на базі мол. бакалавра/ мол. спеціаліста за відповідною або спорідненою спеціальністю.
4 — Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Бакалавр початкової освіти може займати наступні посади в освітніх закладах різних типів (2331 Вчителі початкової школи – за класифікатором професій ДК 003:2010):</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2331 учитель початкового навчально-виховного закладу; - 2331 учитель інформатики в початковій школі / учитель англійської мови в початковій школі / учитель музики в початковій школі / керівник дитячих хореографічних колективів; <p>Сфери працевлаштування – загальноосвітні навчальні заклади, позашкільні навчальні заклади, дошкільні заклади, навчально-виховні комплекси. Заклади системи МОН.</p>
Академічні права випускників	<p>Здобувач ступеня бакалавра спеціальної освіти <i>має право на продовження навчання на другому (магістерському) рівні</i> вищої освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вступ на освітньо-професійну/ освітньо-наукову програму підготовки за даною спеціальністю; - набуття кваліфікації за іншими спеціальностями/ спеціалізаціями в системі вищої/ післядипломної освіти.
5 — Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Освітній процес побудований на принципах студентоцентрованого особистісно орієнтованого навчання, на основі компетентнісного, системного, партисипативного, інтегративного підходів.</p> <p>Форми навчання: аудиторні, позааудиторні, самостійна робота.</p> <p>Методи навчання: абстрактно-дедуктивний, проблемно-пошуковий, дослідницький, частково-пошуковий, інтерактивні, практичні методи навчання.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано/ незараховано) та за накопичувальною</p>

бально-рейтинговою (100-бальною) *системою*, що передбачає оцінювання студентів за усі **види** аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямованої на опанування навчального навантаження з освітньої програми.

Шкала оцінювання в ДДПУ: *відмінно* - 90-100 б.; *добре* - 89 – 75 б.; *задовільно* - 60 – 74 б.; *незадовільно* 26 – 59б.; *неприйнятно* -0 – 25б.

Види контролю: поточний контроль, поетапний, модульний, підсумковий контроль. **Форми контролю:** усне та письмове опитування, тестові завдання, есе, презентації, практика.

6 — ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Інтегральна компетентність

ІК. Бакалавр – 7 рівень НРК:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі початкової освіти та у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Знання	Уміння	Комунікація	Автономність і відповідальність
Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності.	Розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів.	Донесення до фахівців і не фахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію.	Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачених умовах. Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб. Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ЗК)

Загальні компетентності (ЗК)	<p>КЗ-1. Загальнонавчальна. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.</p> <p>КЗ-2. Інформаційно-аналітична. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.</p> <p>КЗ-3. Дослідницько-праксеологічна. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема, в процесі професійно-педагогічної діяльності. Здатність приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно.</p>
------------------------------	--

КЗ-4. Комунікативна. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння володіти різновидами стилів мовленнєвого спілкування в ситуаціях запобігання та врегулювання конфліктів.

КЗ-5. Громадянська компетентність. Здатність активно, відповідально та ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства. Здатність орієнтуватися у проблемах сучасного суспільно-політичного життя в Україні, застосовувати процедури й технології захисту власних інтересів, прав і свобод своїх та інших громадян, зокрема учнів початкової школи; використовувати способи діяльності й моделі поведінки, що відповідають чинному законодавству України.

КЗ-6. Етична. Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічної етики (професійної етики вчителя початкової школи).

КЗ-7. Соціокультурна. Здатність застосовувати знання, пов'язані із соціальною структурою та національною специфікою суспільства, з особливостями соціальних ролей; здатність до орієнтування у соціальних ситуаціях, розуміння соціального контексту художніх творів. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища; наявність професійної позиції вчителя. Здатність до цінування та повага до різноманітності і мультикультурності; надання рівних можливостей учням різних національностей та різних розумових здібностей, толерантне ставлення до їхньої культурної спадщини, індивідуальних особливостей.

КЗ-8. Міжособистісної взаємодії. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, учнями та їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного вирішення педагогічних конфліктів. Здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань..

КЗ-9. Адаптивна. Здатність до адаптації в професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають навчання, розвиток і виховання молодших школярів, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією школи й колегами.

КЗ-10. Рефлексивна. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє розвитку й саморозвитку учнів, творчому підходові до навчально-виховного процесу початкової школи. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; здатність до педагогічної рефлексії.

КЗ-11. Здоров'язбережувальна компетентність. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих. Здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в освітньому середовищі початкової школи та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів.

КЗ-12. Інформаційно-комунікаційна. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності вчителя початкових класів й у повсякденному житті.

ФАХОВІ / ПРОФЕСІЙНІ (СПЕЦІАЛЬНІ) КОМПЕТЕНТНОСТІ (ФК)

Фахові компетентності спеціальності (ФК) та спеціальні компетентності до вибіркового блоку (СК)

ФК-1. Предметна компетентність. Здатність до застосування знань, умінь і навичок із циклу професійно-наукових дисциплін, що є теоретичною основою побудови змісту освітніх галузей, визначених Держстандартом, задля усвідомлення їхньої реалізації в освітній галузі загалом, та окремих змістових ліній зокрема.

Види предметних компетентностей: філологічна, математична, технологічна, природничо-наукова, мистецька.

ФК-1.1. Філологічна компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих лінгвістичних і літературознавчих знань, умінь та навичок, що становлять теоретичну основу початкового курсу мови навчання, мови вивчення, іноземної мови, літературного читання та їхніх окремих змістових ліній. Складниками філологічної компетентності є лінгвістична, мовленнєва, літературознавча.

ФК-1.2. Математична компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих математичних знань і умінь, що утворюють світоглядну, теоретичну та операційно-діяльнісну основу освітньої галузі «Математика». Складниками математичної компетентності є арифметична, логічна, алгебраїчна, геометрична та тотожних перетворень.

ФК-1.3. Технологічна компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих проектно-технологічних знань, умінь і навичок, які є теоретичними основами побудови змісту освітньої галузі «Технології» загалом та окремих його змістових ліній. Складниками технологічної компетентності є: ІКТ-компетентність, компетентності з техніки обробки матеріалів, технічної творчості, декоративно-ужиткового мистецтво та самообслуговування.

ФК-1.4. Природничо-наукова компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих природничо-наукових знань і практичних умінь і навичок, які є теоретичними основами побудови змісту природознавчого матеріалу відповідної освітньої галузі початкової освіти. Складниками природничо-наукової компетентності є астрономічна, географічна, землезнавча, біологічна (ботанічна, зоологічна, анатомічна, фізіологічна), екологічна, валеологічна.

ФК-1.5. Мистецька компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих мистецьких знань, умінь і навичок, які становлять теоретичну та діяльнісно-технологічну основу освітньої галузі «Мистецтво» загалом та окремих його змістових ліній. Складниками мистецької компетентності є музична, образотворча,

мистецько-синтетична.

ФК – 2. Психологічна компетентність. Здатність до розвитку учнів початкової школи як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку. Складниками психологічної компетентності є диференціально-психологічна, соціально-психологічна, аутопсихологічна.

ФК – 2.1. Диференціально-психологічна. Здатність до застосування знань про особливості засвоєння навчального матеріалу учнями початкової школи у відповідності з їхніми індивідуальними та віковими характеристиками сприймання, уваги, уяви, пам'яті, мислення; вміння застосовувати ці знання при моделюванні ситуацій навчання, виховання й розвитку молодших школярів; спроможність урахувати у професійній діяльності тип темпераменту, вік, стать, антропологічні ознаки учнів; володіння психологічними методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів дітей і спроможність їх урахування у проектуванні педагогічного процесу.

ФК – 2.2. Соціально-психологічна. Здатність до застосування знань про особливості комунікативної діяльності учнів класу /учня початкової школи, взаємостосунки вчителя та учнів, закономірності педагогічного спілкування, соціальної ситуації, ситуацій міжособистісної взаємодії; вміння застосовувати ці знання у моделюванні навчально-виховного процесу в початковій школі.

ФК – 2.3. Аутопсихологічна. Здатність до адекватного усвідомлення особистісно-професійних якостей, самопізнання, самооцінки як підґрунтя формування критичного, гуманістично орієнтованого мислення вчителя початкової школи, емоційної усталеності, екстраверсії, розвитку проникливості; інтелектуальна здатність до бачення, постановки й розв'язання проблем особистісного зростання учня; сформованість психологічного мислення вчителя початкової школи; його готовність до природовідповідних дій у процесі навчання (чуття самого себе й міри власних дій як першого вчителя); здатність до самоусвідомлення, саморозвитку, вдосконалення педагогічної діяльності з високим рівнем автономності.

ФК – 3. Педагогічна компетентність. Здатність до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування навчально-виховного процесу в початковій ланці освіти. Складниками педагогічної компетентності є дидактична, виховна, організаційна.

ФК – 3.1. Дидактична. Здатність майбутнього вчителя (випускника) вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання, що виникають в освітній практиці початкової школи, на основі сформованих знань про теоретичні засади побудови змісту і процесу навчання молодших учнів, у тому числі ґрунтовних знань про сучасні теорії навчання, гнучкого володіння методами навчання; спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації.

ФК – 3.2. Виховна. Здатність випускника до здійснення виховної діяльності з молодшими школярами; здатність до планування, проектування й аналізу виховного процесу початкової школи як цілісної педагогічної системи, яка включає мету, завдання, зміст, методи, прийоми, педагогічні засоби, форми організації, діяльність вихователя й

вихованців; спрямованість на досягнення відповідних результатів; здатність ефективно використовувати виховний потенціал уроків і занять з учнями в позаурочний час тощо.

ФК – 3.3. Організаційна. Здатність до організації навчально-виховного процесу в початковій школі, систематичного підвищення професійно-педагогічної кваліфікації.

ФК – 4. Методична компетентність. Здатність ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні задачі під час навчання учнів освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти. Методична компетентність ґрунтується на теоретичній і практичній готовності до проведення уроків за різними навчальними комплектами, що виявляється у сформованості системи дидактико-методичних знань і умінь із окремих розділів та тем курсу, окремих етапів навчання й досвіду їх застосування та наявності емоційно-ціннісного ставлення до діяльності щодо навчання учнів предмету.

Види методичної компетентності (МК) визначаються відповідно до предметів, що вивчаються у початковій школі, наприклад: *СК – 4.1.* МК у навчанні учнів математики; *СК – 4.2.* МК у навчанні учнів української мови, *МК – 4.3* МК у навчанні Освітньої галузі «Суспільствознавство» тощо. Складники методичної компетентності:

ФК – 4._1. Нормативна. Здатність учителя користуватися нормативними документами та реалізовувати на практиці цілі і завдання навчання предмету/освітньої галузі в початковій школі.

ФК – 4._2. Варіативна. Здатність учителя працювати за будь-яким навчально-методичним комплектом, здатність обирати найефективніший навчально-методичний комплект для досягнення цілей і завдань навчання предмета/освітньої галузі в початковій школі, визначених Державним стандартом і навчальною програмою.

ФК – 4._3. Спеціально-методична. Здатність до навчання молодших школярів будь-яким елементам змісту програми.

ФК – 4._4. Контрольно-оцінювальна. Здатність до реалізації критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи; здатність дотримуватись Державних вимог до рівня загальноосвітньої підготовки учнів початкової школи, визначених у програмі.

ФК – 4._5. Проектувально-моделювальна. Здатність моделювати та організовувати процес навчання предмету/освітньої галузі в початковій школі; спроможність учителя обирати необхідні засоби, форми і методи організації діяльності учнів у процесі навчання.

ФК – 4._6. Технологічна. Здатність упроваджувати сучасні навчальні технології, інноваційні підходи, передовий педагогічний досвід до навчання окремих питань певної освітньої галузі/предмету початкової школи.

ФК – 5. Професійно-комунікативна компетентність (ПКК). Здатність актуалізувати та застосовувати комунікативні знання, навички, вміння, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з молодшими школярами, батьками, колегами.

Складники професійно-комунікативної компетентності вчителя початкової школи :

ФК – 5.1. Емоційна. Здатність педагога усвідомлювати та визнавати власні почуття, а також почуття інших суб'єктів навчально-виховного середовища; здатність до самомотивації та керування власними емоціями у стосунках із вихованцями, колегами, батьками.

ФК – 5.2. Вербально-логічна. Здатність педагога володіти доцільними формами вербального професійного спілкування в колективі, сприймати, осмислювати й відтворювати зміст і основну думку усних і письмових висловлювань, коригувати власне й чуже мовлення; здатність опрацьовувати, групувати навчальну інформацію, адекватно усвідомлювати комунікативний сенс повідомлень, запам'ятовувати й у разі необхідності актуалізовувати в пам'яті професійні знання, фактичні дані, навчальну інформацію.

ФК – 5.3. Інтерактивна. Здатність педагога організувати ефективну спільну навчально-виховну діяльність і педагогічне спілкування; здатність співпрацювати для досягнення поставленої мети, знаходячи при цьому шляхи взаємодії зі всіма суб'єктами навчально-виховного середовища.

ФК – 5.4. Соціально-комунікативна. Здатність учителя в будь-якій педагогічній ситуації орієнтуватися на всіх учасників навчально-виховного середовища, приймати правильні рішення і, як наслідок, досягати поставленої мети навчання й виховання.

ФК – 5.5. Технічна. Здатність викладача забезпечити процесуальний бік педагогічного спілкування; володіння технікою педагогічного спілкування з суб'єктами навчально-виховного середовища.

ФК – 5.6. Предметно-змістова. Володіння змістовим аспектом комунікації, термінологією, мовленнєвими конструкціями, що притаманні всім предметам, визначеним навчальним планом початкової школи та здатність до розв'язання певного кола питань у конкретній ситуації педагогічної діяльності вчителя початкових класів.

СК – 1. Іншомовна комунікативна. Володіння знаннями, уміннями, навичками, які дозволяють успішно використовувати іноземну мову як у професійному, так і для самоосвіти й саморозвитку особистості вчителя.

СК – 2. Інформаційно-цифрова. Застосування ІКТ для створення, пошуку, обробки, обміну інформацією в професійній діяльності та публічному просторі; інформаційна й медіа-грамотність, основи програмування, алгоритмічне мислення, робота з базами даних, навички безпеки в Інтернеті та кібербезпеці; розуміння етики роботи з інформацією (авторське право, інтелектуальна власність тощо).

СК – 3. Інструментально-виконавська. Використання музичного інструмента (інструментів) у професійній діяльності, яка виявляється у володінні інструментальним репертуаром для проведення уроків музичного мистецтва, сформованості техніки гри на інструменті, здатності до виконавської інтерпретації музичних творів, здатність до концертмейстерської діяльності.

СК – 4. Хореографічна. Володіння виконавськими і хореографічними навичками, зокрема танцювальною технікою, артистизмом, умінням рухами передавати художній образ, імпровізувати, досвідом емоційно-ціннісного ставлення до явищ хореографічного мистецтва відповідно до суспільних вимог та цінностей.

7 - ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Професійні декларативні і процедуральні знання	<p>ПРН.1. Знати сучасні теоретичні основи освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.</p> <p>ПРН.2. Знати мету, завдання, зміст, методи, організаційні форми й засоби початкової освіти, суть процесів виховання, навчання й розвитку учнів початкової школи. Знати структуру календарно-тематичного планування, особливості ведення журналу обліку успішності учнів. Знати специфіку виховної роботи на уроках й у позаурочній діяльності.</p> <p>ПРН.3. Знати вікові особливості дітей молодшого шкільного віку, індивідуальні відмінності в перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи.</p> <p>ПРН.4. Знати закономірності та теорію процесу навчального пізнання, сучасні навчальні технології.</p> <p>ПРН.5. Знати суть методичних систем навчання учнів початкової школи освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.</p>
Професійні вміння і навички	<p>ПРН.6. Застосовувати знання, уміння й навички, що становлять теоретичну основу освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти, під час розв'язування навчально-пізнавальних і професійно-зорієнтованих задач.</p> <p>ПРН.7. Володіти методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи та стратегії їх урахування в процесі навчання, розвитку й виховання учнів. Складати психолого-педагогічну характеристику на учня та клас.</p> <p>ПРН.8. Проектувати процес навчання з предмету у вигляді календарно-тематичного планування для певного класу, теми.</p> <p>ПРН.9. Моделювати процес навчання учнів початкової школи певного предмету: розробляти проекти уроків та їхні фрагменти, методику роботи над окремими видами завдань, створювати методику підготовчої роботи, ознайомлення та формування уявлень і понять, вмінь та навичок з метою опанування учнями певних елементів змісту програми.</p> <p>ПРН.10. Проводити моніторинг якості навчальних досягнень учнів з певної теми. Здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів згідно з критеріями оцінювання та у відповідності до Державних вимог до рівня навчальних досягнень учнів, визначених у програмі з певного предмету.</p> <p>ПРН.11. Проводити уроки в початковій школі, аналізувати урок щодо досягнення його мети й завдань, оцінювати ефективність застосованих форм, методів, засобів і технологій.</p> <p>ПРН.12. Проектувати зміст і методику проведення виховних заходів для учнів початкової школи</p> <p>ПРН.13. Володіння мовними знаннями для вільного користування англійською мовою у професійних, наукових та інших цілях; володіння чотирма видами мовленнєвої діяльності на рівні достатньому для здійснення комунікації в різноманітних ситуаціях соціального, навчально-академічного та професійного спілкування.</p> <p>ПРН.14. Володіння знаннями та вміннями застосовувати інформаційно-комунікаційні технології для створення, пошуку обробки, обміну інформацією в професійній діяльності; організувати інформаційно-комунікаційні процеси; створювати навчальний електронний контент;</p>

	<p>уникати небезпеки в е-середовищі; вирішувати технічні та технологічні проблеми, використовуючи різні засоби ІКТ.</p> <p>ПРН.15. Володіння виконавськими вміннями, зокрема опанування виконавської техніки, аплікатурних прийомів, звуковедення, навичок виразного виконання; володіння музичноаналітичними вміннями й навичками, інтерпретаційними вміннями, уміннями й навичками музично-творчої діяльності.</p> <p>ПРН.16. Володіння технікою виконання хореографічних рухів, умінням рухами передавати художні образи, імпровізувати.</p>
Комунікація	<p>ПРН.17. Здійснювати комунікацію, орієнтуючись на стилі мовленнєвого спілкування у процесі вирішення професійно-педагогічних задач.</p> <p>ПРН.18. Прогнозувати, проектувати та коригувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітньо-виховного процесу початкової школи на засадах етики професійного спілкування, застосовуючи правила мовленнєвого етикету.</p> <p>ПРН.19. Використовувати засоби вербальної та невербальної комунікації задля підвищення рівня професійної культури майбутнього вчителя</p>
Автономність і відповідальність	<p>ПРН.20. Вчитися упродовж життя й удосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.</p> <p>ПРН.21. Аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтацій.</p> <p>ПРН.22. Створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від соціально-культурно-економічного контексту.</p>
8 — РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ	
Кадрове забезпечення	<p>Підготовку за ОП здійснює випускова кафедра теорії і практики початкової освіти, до складу якої входять 14 НПП, з них 14 з наук. ст., вч. зв., 2 докт. н., проф.</p> <p>Освітній процес за ОП здійснюють 56 викладачів.</p> <p>98,2 % науково-педагогічних працівників, задіяних до викладання дисциплін професійно-практичного циклу, мають наукові ступені та вчені звання за спеціальністю 013 «Початкова освіта» чи спорідненими спеціальностями.</p> <p>Відповідає вимогам МОН України щодо кадрового забезпечення навчального плану підготовки бакалавра зі спеціальності 013 Початкова освіта</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Наявна матеріально-технічна база повністю дозволяє забезпечити успішну організацію освітнього процесу за ОП «Початкова освіта».</p> <p>Загальна площа аудиторного фонду факультету складає <u>1233,0 м²</u></p> <p>Забезпечення навч. приміщеннями ОП:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лекційних прим. – 6 аудиторій (№3, №32, №41, №42, №45, №46); - прим. для пр.з, с/з. – 11 аудиторій (№14, №6, №7, №13, №15, №28, №30, №31, №37, №38, № 47); - спец.лаб. та лаб. – 6 аудиторій (№_40, № 9, №2, №23, №24, №26); - комп. класи – 5 (№1, №29, №33, №36, №48); <p>30% аудиторій мають мультимедійне обладнання.</p> <p>Кількість ПК для студентів спеціальності становить - 232 одиниць.</p>

	Усі навчальні аудиторії під'єднані до мережі Інтернет та локальної мережі університету.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Усі дисципліни навчального плану (100%) забезпечені навчально-методичними комплексами (НМК), які містять такі обов'язкові компоненти: 1. Навчальну програму навчальної дисципліни. 2. Робочу навчальну програму дисципліни. 3. Опорний конспект лекцій із навчальної дисципліни, підручник, навчальний посібник. 4. Інструктивно-методичні матеріали до практичних (семінарських, лабораторних) занять із навчальної дисципліни (плани, теми занять, збірники завдань та ін.). 5. Методичні вказівки й тематику курсових робіт. 6. Пакет контрольних завдань для перевірки знань з навчальної дисципліни. 7. Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (з використанням інформаційних технологій). 8. Критерії оцінювання знань і вмінь студентів. 9. Пакет візуального супроводу дисципліни (за необхідністю). 70% дисциплін навчального плану забезпечені дистанційними курсами
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Передбачає можливість національної кредитної мобільності за деякими освітніми компонентами, що забезпечують набуття загальних або спеціальних (фахових) компетентностей.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх партнерських угод (договорів) про співробітництво між ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» та закладами вищої освіти зарубіжних країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	----

II. ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня

нормативний термін навчання

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумки контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
<i>Навчальні дисципліни циклу загальної підготовки</i>			
ОК 1.	Історія України	4	екзамен
ОК 2.	Історія української культури	4	екзамен
ОК 3.	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	7	екзамен, екзамен
ОК 4	Філософія (філософія, релігієзнавство, логіка)	6	екзамен, залік
ОК 5	Українська мова (за професійним спрямуванням)	5	екзамен, залік
ОК 6	Основи безпеки життєдіяльності та охорони праці	4	екзамен
ОК 7	Основи медичних знань та цивільного захисту	3	залік
ОК 8	Основи інформатики з елементами програмування	7	екзамен
ОК 9	Анатомія і фізіологія дітей з основами генетики	3	залік
ОК 10	Математика	5	екзамен
ОК 11	Основи природознавства та екології	5	екзамен
ОК 12	Сучасна українська мова з культурою мовлення	8	екзамен
ОК 13	Практика усного і писемного мовлення (англ.)	5	екзамен
ОК 14	Фізичне виховання		залік
<i>Навчальні дисципліни циклу загальної підготовки загальний обсяг обов'язкових компонент</i>		66	12/5
<i>Навчальні дисципліни фахового (професійно-практичного) циклу</i>			
ОК 15	Психологія загальна та вікова	3	залік
ОК 16	Психологія педагогічна	5	екзамен
ОК 17	Вступ до спеціальності	4	залік
ОК 18	Основи педагогіки	4	залік
ОК 19	Педагогіка	8	екзамен
ОК 20	Педагогічна майстерність	3	залік
ОК 21	Педагогічні технології в початковій школі	3	залік
ОК 22	Методика навчання української мови	6	екзамен
ОК 23	Методика навчання іноземної мови (англ.)	4	залік
ОК 24	Сучасна російська мова з методикою навчання	4	екзамен
ОК 25	Дитяча література з методикою навчання літературного читання	5	екзамен
ОК 26	Методика навчання освітньої галузі «Математика»	5	екзамен
ОК 27	Методика навчання освітніх галузей «Природознавство», «Суспільствознавство»	5	екзамен
ОК 28	Фізична культура з методикою навчання	3	залік
ОК 29	Основи валеології з методикою навчання основ здоров'я	3	залік

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумки контролю
1	2	3	4
ОК 30	Трудове навчання (практикум з методикою)	5	залік
ОК 31	Методика навчання інформатики	4	залік
ОК 32	Образотворче мистецтво з методикою навчання	4	залік
ОК 33	Сценічні мистецтва з методикою навчання (музика, хореографія, театр, екранне мистецтво)	5	залік
ОК 34	Курсова робота за вибором (педагогіка або психологія)	3	залік
ОК 35	Курсова робота за вибором (методики початкового навчання)	3	залік
ОК 36	Навчальна практика	6	залік
ОК 37	Виробнича практика	9	залік
<i>Навчальні дисципліни фахового (професійно-практичного) циклу загальний обсяг обов'язкових компонент</i>		104	7/16
Загальний обсяг обов'язкових компонент		170	19/21
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
ВБ 1.1	Професійна та корпоративна етика, естетика	3	залік
ВБ 1.2	Основи етики та естетики		
ВБ 2.1	Правознавство	3	залік
ВБ 2.2	Основи конституційного права		
ВБ 3.1	Соціально-політичні студії	4	залік
ВБ 3.2	Основи демократії		
ВБ 4.1	Основи економічної теорії	3	залік
ВБ 4.2	Державне регулювання в економіці		
ВБ 5.1.	Основи корекційної педагогіки	3	залік
ВБ 5.2.	Основи дефектології		
ВБ 6.1.	Основи педагогічних вимірювань та моніторингу якості освіти	3	залік
ВБ 6.2.	Математичні методи в педагогічних дослідженнях		
ВБ 7.1.	Менеджмент, маркетинг, економіка освіти	3	залік
ВБ 7.2.	Державна освітня політика		
ВБ 8.1.	Творча майстерня	4	залік
ВБ 8.2.	Виконавський практикум		
ВБ 9.1.	Медіаосвіта	3	залік
ВБ 9.2.	Арт-педагогіка в початковій школі		
ВБ 10.1.	Основи комп'ютерної графіки	3	залік
ВБ 10.2.	Основи декоративно-ужиткового мистецтва		
ЗА ВИБОРОМ СТУДЕНТА			
<i>з вибіркоким блоком «Музика»</i>			
ВС 1.1	Теорія музики і сольфеджіо	4	екзамен
ВС 1.2	Основний музичний інструмент	25	екзамен, екзамен
ВС 1.3	Диригування	5	екзамен
ВС 1.4	Постановка голосу	4	залік
<i>з вибіркоким блоком «Хореографія»</i>			
ВС 2.1	Теорія і методика класичного танцю	13	екзамен

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумки контролю
1	2	3	4
BC 2.2	Теорія і методика народного танцю	9	екзамен, екзамен
BC 2.3	Мистецтво балетмейстера	11	екзамен
BC 2.4	Український народний танець	5	екзамен
<i>з вибіркоким блоком «Інформатика»</i>			
BC 3.1	Інформатика	9	екз, екз
BC 3.2	Математичні основи інформатики	5	залік
BC 3.3	Методи дослідницької діяльності в предметній галузі	4	залік
BC 3.4	Мережеві технології	5	екзамен
BC 3.5	Елементи алгоритмізації	5	залік
BC 3.6	Інформаційні технології в професійній діяльності вчителя	4	залік
BC 3.7	Педагогічна інформатика	6	екзамен
<i>з вибіркоким блоком «Англійська мова»</i>			
BC 4.1	Практична фонетика (англ.)	5	залік
BC 4.2	Практична фонетика (нім.)	5	залік
BC 4.3	Практична граматики (англ.)	5	екзамен
BC 4.4	Практична граматики (нім.)	4	екзамен
BC 4.5	Практика усного і писемного мовлення (нім.)	4	екзамен
BC 4.6	Країнознавство	6	екзамен
BC 4.7	Основи інтерактивної комунікації	5	екзамен
BC 4.8	Основи літературознавства	4	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		70	18/18
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	екзамен – 37 залік – 39

III. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Підсумкова атестація випускників освітньої програми «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня спеціальності 013 Початкова освіта проводиться у формі комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальності: педагогіка, методики навчання в початковій школі (методики навчання української мови, методики навчання математики, методики навчання природознавства та методики дисциплін за вибіркоким блоком).

Атестація завершується видачею документа встановленого зразка про присудження **ступеня БАКАЛАВРА із присвоєнням кваліфікації**: бакалавр початкової освіти . Учитель-початкової школи. Учитель музики в початковій школі / Керівник дитячого хореографічного колективу / Учитель інформатики в початковій школі / Учитель англійської мови в початковій школі.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.